

Høringsuttalelse til regional utviklingsplan 2023-2038

Valnesfjord Helseportssenter (VHSS) og Nasjonal kompetansetjeneste for barn og unge med funksjonsnedsettelse (NKBUF) ønsker med dette å gi tilbakemelding på høringsutkastet til regional utviklingsplan 2023-2038.

VHSS og NKBUF oppfatter at utviklingsplanen som er sendt på høring tydeliggjør på en god måte de regionale utfordringene og mulighetene for å møte framtidens behov for helsetjenester, på kort og lang sikt.

Både VHSS og NKBUF yter tjenester til barn, unge og voksne med funksjonsnedsettelse og innenfor fagfeltet somatisk habilitering og rehabilitering. Vi savner en presentasjon av habilitering og rehabilitering som et satsningsområde under Historikk og status regional utviklingsplan 2035 (RU35). Vi foreslår at det tilsvarende som for psykisk helsevern utarbeides en framskrivingsmodell for spesialisert habilitering og rehabilitering hvor det videre konkretiseres tiltak for å styrke spesialisthelsetjenestens innsats innen fagområdet. I Prop. 1 S (2022-2023) redegjør Helse- og omsorgsdepartementet for at regjeringen vurderer tiltak for å forbedre tilbudet innenfor habilitering- og rehabiliteringstjenestene. Tiltak for endring og bedring av tilbudet oppfatter vi bli tydeliggjort i nasjonal helse og omsorgsplan, men samtidig er det viktig at de regionale utfordringene og mulighetene tydeliggjøres.

Veilederen "Samarbeid om tjenester til barn, unge og deres familier" er på høring og skal ferdigstilles etter 1. desember 2022. Betydningen av samarbeid på systemnivå har en tydelig plass.

Velferdstjenestene skal samarbeide utover oppfølgingen av det enkelte barn, ungdom og deres familie. Velferdstjenestene skal sørge for at barn og unge som trenger det, får rett hjelp til rett tid. Dette forutsetter at tjenestene jobber sammen for å styrke barnas samlede oppvekst- og læringsmiljø. Målet er likeverdige muligheter for aktivitet og deltakelse i samfunnet. Samarbeid og samhandling mellom kommuner og spesialisthelsetjeneste slik at vi i fellesskap kan bidra til et helhetlig tilbud sammen med de som trenger tjenestene og deres pårørende bør tydeliggjøres. For å få dette til på en god og effektiv måte er det viktig å utvikle gode verktøy som kan bedre samhandlingen. Når en skal sikre gode og likeverdige helsetjenester vil det for mange også kreve at en klarer å etablere et godt samarbeid også med frivillig sektor.

I rapporten Riksrevisjonens undersøkelse av helse- og omsorgstjenester til barn med funksjonsnedsettelse blir det synliggjort at det er store geografiske variasjoner i tilbudet om habiliteringstjenester. Vi trenger innenfor fagfeltet habilitering og rehabilitering til barn og unge økt oppmerksomhet for å sikre faglig kvalitet, kompetanse, likeverdige tjenestetilbud og samhandling i habiliteringstjenestene.

Pandemien har bidratt til økte utfordringer, og regjeringens informasjon om at det settes ned en gruppe med en særskilt oppgave å se på hvordan CRPD kan inkorporeres i menneskerettsloven gjør det naturlig å tenke igjennom hvilken betydning dette også kan få for tjenestene som tilbys innenfor vår regionale spesialisthelsetjeneste.

I vår region må vi styrke og videreutvikle habiliterings- og rehabiliteringstjenestene med utgangspunkt i våre forutsetninger. Hvordan tilbud kan organiseres og ledes på ulike nivå bør allerede nå tydeliggjøres i utviklingsplanen.

For å eksemplifisere dette pekes her på områder og tiltak som Nasjonal kompetansetjeneste for barn og unge med funksjonsnedsettelse og Valnesfjord helsesportsenter i dag gjennomfører, med mål om å styrke og videreutvikle tjenestetilbudet:

-Styrking av (barne-)koordinatorrollen. Etablering av kontaktpersoner i spesialisthelsetjenesten og kommunene som sikrer at barn, ungdom og voksne sikres samhandling og oppfølging både før, under og etter behandlingsopphold i spesialisthelsetjenesten.

-Styrke veiledningen fra spesialisthelsetjenesten til kommunene. Gjennom NFR-prosjektet "Deltakelse og kvalitet" er NKBUF i ferd med å utarbeide en metode for dette.

-Styrke undervisningsopplegg og støtte til likemannsarbeid overfor pårørende til barn og unge som deltar som ledsagere under behandlingsopphold.

VHSS og NKBUF ønsker lykke til med det videre arbeidet med regional utviklingsplan 2023-2038.